

siedziba

Willa z końca XIX w.



Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego mieści się w zabytkowej willi przy ul. Świętojańskiej 17 w Białymstoku. Działka, na której dzisiaj znajduje się siedziba Muzeum w 1878 roku należała do rodziny Malinowskich i zabudowana była drewnianym budynkiem mieszkalnym. W 1889 roku nieruchomość tą nabył generał – major Mikołaj Fiodorowicz baron von Driesen, dowodzący jednym z kozackich pułków stacjonujących w mieście. Rozpoczął on gruntowną przebudowę domu nadając mu formę okazałej willi. W głębi, od strony fabryki Beckera, została wybudowana murowana wozownia i stajnia. Od ulicy Prudskiej oddzielił ją solidny, metalowy płot z furtą, kierującą do głównego wejścia oraz bramą dla powozów.

Wnętrza rezydencji zyskały wystrój zgodny z ówczesną modą, stosowny do rangi i godności właściciela. Część reprezentacyjną tworzył gabinet – zwany salą mauretańską, obszerny hol w stylu angielskim z kasetonowym sufitem łączącym elementy gotyku i renesansu oraz parą dekoracyjnych pieców, a także salon wraz z aneksem. W tej części ściany pomieszczeń były pokryte zostały polichromią, dekoracyjną tkaniną oraz tapetą dobraną odpowiednio do koloru sztukaterii i dekoracji malarskiej plafonu. Wszystkie obramowania drzwi w tej części rezydencji zostały wyposażone w dekoracyjne nadproże, w którego centrum ułożono kartusz z herbem właściciela przedstawiający srebrne pole przecięte błękitną wstęgą i zwieńczone baronowską koroną.

W 1898 roku baron von Driesen, w związku z przeniesieniem

służbowym do twierdzy Dźwińsk na Łotwie, sprzedał posiadłość białostockiemu kupcowi Abramowi Tyktinowi. Ten w 1900 roku zastawił willę na poczet swoich wierzytelności w Petersbursko – Tułskim Banku Ziemijskim. W tym też czasie z willi wywieziono całe umeblowanie, a nawet zdjęto tkaniny i skórzane tapety ze ścian gabinetu generała. Puste maswerki w hallu wypełniono tapetami, które zachowały się do naszych czasów. Fakt ich położenia udokumentowali miejscowi rzemieślnicy umieszczając na ścianie następujący tekst: 1900 Roku 29 Października Obijali się Ściany Sobieszczański. Tyktin, chcąc spłacić zadłużenie, w 1904 roku sprzedał willę Adeli Hasbach. Hasbachowie, mieszkając w tym budynku, utrzymali jego rezydencjonalny charakter. Córka Adeli w 1913 roku dokonała szczegółowego opisu wszystkich pomieszczeń i dzisiaj ten swoisty inwentarz wyposażenia willi jest cennym źródłem informacji.

Po śmierci Adeli Hasbach rezydencja przeszła na własność rodziny Beckerów, a następnie Mariana i Anny Łukasiewiczów. Od tej pory willa zaczęła tracić swój rezydencjonalny charakter. Została podzielona na kilka mieszkań. Po 1944 roku budynek został skomunalizowany. Przedwojennej właścicielce pozostawiono niewielkie mieszkanie na poddaszu, a na parterze kolejno urzędowały: Sąd Powiatowy, przedszkole i przychodnie lekarskie. Wydzielono też niewielkie lokatorskie pokoje.

W 1984 roku chylącą się ku ruinie nieruchomość kupiła Krajowa Agencja Wydawnicza. W willi planowano urządzenie redakcji wydawnictwa, a w stojącej w głębi posesji „wozowni” miała powstać pracownia poligrafii i niewielka drukarnia. W 1990 roku całość dawnej generalskiej rezydencji przejęło Muzeum Podlaskie w Białymstoku. Po zakończeniu prac remontowych i konserwatorskich w 1993 roku utworzyło tu swój Oddział – Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego. Dziś oglądać tu możemy zachowany dawny układ pomieszczeń, fragmenty oryginalnych papierowych tapet, sztukaterie, polichromie, plafony, boazerie i fragmenty posadzek. Willa ta, wraz z całym zespołem, jest

najlepiej zachowanym w Białymstoku przykładem miejskiej rezydencji z końca XIX wieku.

Historia placówki

Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego powstało w 1993r. w Białymstoku, w mieście urodzin Artysty. Karny należał do grona najwybitniejszych rzeźbiarzy II Rzeczypospolitej. Jego portrety zdobyły wiele krajowych i zagranicznych nagród. Swoje uznanie wyraziło również Society Of Portrait Sculptors przyznając międzynarodową nagrodę The Jean Masson Davidson Medal.

Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego gromadzi dzieła rzeźbiarza i dokumentuje artystyczną działalność Artysty, organizuje ekspozycje sztuki współczesnej w zakresie malarstwa, rzeźby, grafiki, fotografii oraz prowadzi działalność edukacyjną ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z dysfunkcją wzroku i słuchu oraz z niepełnosprawnością intelektualną.

Utworzona tu została ekspozycja, której główną częścią jest Galeria Wielkich Polaków – kolekcja dzieł Artysty ze zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku, ale prezentowane jest są też depozyty – meble, obrazy, rzeźby i numizmaty oraz archiwalia ilustrujące biografię rzeźbiarza.